

KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu	0912-7LEK-B4.1-S	
Nazwa przedmiotu w języku	polskim	Socjologia medycyny
	angielskim	Medical Sociology

1. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

1.1. Kierunek studiów	lekarski
1.2. Forma studiów	Stacjonarne/niestacjonarne
1.3. Poziom studiów	Jednolite studia magisterskie
1.4. Profil studiów	ogólnoakademicki
1.5. Specjalność	brak
1.6. Jednostka prowadząca przedmiot	Wydział Lekarski i Nauk o Zdrowiu
1.7. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu	dr n. med. Renata Stępień
1.8. Osoba odpowiedzialna za przedmiot	dr n. med. Renata Stępień
1.9. Osoba prowadząca przedmiot:	dr n. med. Renata Stępień
1.10. Kontakt	wnoz_inm@ujk.edu.pl

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Przynależność do modułu	Nauki behawioralne i społeczne z elementami profesjonalizmu
2.2. Język wykładowy	polski
2.3. Semestry, na których realizowany jest przedmiot	2
2.4. Wymagania wstępne	Brak

3. SZCZEGÓŁOWA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

3.1. Formy zajęć	Wykłady 15 godz.	
3.2. Miejsce realizacji zajęć	Zajęcia tradycyjne w pomieszczeniu dydaktycznym WLiNoZ UJK	
3.3. Forma zaliczenia zajęć	Zaliczenie z oceną	
3.4. Metody dydaktyczne	Wykład informacyjny	
3.5. Wykaz literatury	podstawowa	<ol style="list-style-type: none"> Ostrowska A.: Socjologia medycyny. Wyd. Instytutu Filozofii i Socjologii PAN. Warszawa 2009. Majchrowska A. (red.): Wybrane elementy socjologii. Wyd. CZELEJ. Lublin 2003. Tobiasz-Adamczyk B., Wybrane elementy socjologii zdrowia i choroby, Collegium Medium UJ, Kraków 1995. Tobiasz-Adamczyk B.: Relacje lekarz-pacjent w perspektywie socjologii medycyny Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2002. Giddens A.: Socjologia. Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2010.
	uzupełniająca	<ol style="list-style-type: none"> Kawczyńska-Butrym Z.: Wyzwania rodziny: zdrowie, choroba, niepełnosprawność, starość. Wydawnictwo Makmed, Lublin 2008. Synowiec-Piłat M., Olchowska-Kotala A. (red.), Socjologia i psychologia dla pacjenta. Wybrane zagadnienia, Wyd. Adam Marszałek, Toruń 2012. Sztompka P.: Socjologia. Wyd. ZNAK, Kraków 2002. Tobiasz-Adamczyk B., Knurowski T., Brzyski P.: W stronę socjologii zdrowia. Wyd. UMCS, Lublin 2002. Barański J., Piątkowski Wł. (red.) : Zdrowie i choroba. Wybrane problemy socjologii medycyny. Oficyna Wydawnicza ATUT. Wrocławskie Wydawnictwo Oświatowe Wrocław 2002.

4. CELE, TREŚCI I EFEKTY KSZTAŁCENIA

4.1. Cele przedmiotu (z uwzględnieniem formy zajęć)

C1 Wprowadzenie w społeczny model zdrowia i choroby oraz jego funkcjonowania w polityce zdrowotnej;
C2 Przekazanie podstaw teoretycznych z zakresu socjologii ogólnej oraz socjologii medycyny w zakresie zachowań zdrowotnych, społecznego podejścia do analizy przyczyn i konsekwencji choroby, niepełnosprawności, patologii społecznych i śmierci na tle funkcjonowania rodziny, środowiska lokalnego i społeczeństwa;
C3 Zapoznanie z wiedzą z zakresu socjologii instytucji i zawodów medycznych, a w szczególności tworzenia relacji społecznych między lekarzem a zespołem terapeutycznym, pacjentem i jego rodziną
C4 Kształtowanie poczucia odpowiedzialności i zaangażowania w kształtowanie więzi oraz zachowań społecznych sprzyjających umacnianiu zdrowia

4.2. Treści programów (z uwzględnieniem formy zajęć)

1. Wprowadzenie w socjologię i jej relacje z naukami medycznymi. Podstawowe założenia teorii socjologicznych wyjaśniające wpływ uwarunkowań społecznych na zdrowie społeczeństwa oraz relacje z pacjentem
2. Charakterystyka procesu socjalizacji oraz kształtowania się postaw społecznych.
3. Elementy tworzące grupę społeczną: liczebność grupy, wartości wewnątrzgrupowe, więź społeczna, wewnętrzna organizacja (struktura grupy). Konflikt ról społecznych. Spójność grupy.
4. Kultura i jej wpływ na zdrowie. Składniki kultury. Zdrowie jako wartość. Kulturowe determinanty stylu życia i stanu zdrowia społeczeństwa.
5. Społeczna rola rodziny w zdrowiu i chorobie Rodzina jako grupa społeczna. Rodzina a zachowania zdrowotne. Przeobrażenia współczesnej rodziny a zdrowie. Wpływ choroby na funkcjonowanie rodziny.
6. Modele wyjaśniające przemoc w rodzinie i w instytucjach, społeczne uwarunkowania różnych form przemocy oraz rolę lekarza w jej rozpoznawaniu.
7. Współczesne przemiany w podejściu do zdrowia i choroby – od biomedycznego do społeczno-ekologicznego modelu zdrowia: Obiektywne (medyczne) a subiektywne podejście do zdrowia i choroby. Pozytywna koncepcja zdrowia (zdrowie jako zasób / proces). Mandala zdrowia – model ekosystemu człowieka. Główne założenia społeczno-ekologicznego modelu zdrowia.
8. Zachowania i postawy w zdrowiu i chorobie. Zachowania zdrowotne – definiowanie, klasyfikacja, mechanizmy determinujące. Postawy wobec zdrowia i choroby. Społeczna rola chorego. Podstawowe narzędzia wpływu społecznego (autorytet, zaangażowanie i konsekwencja, społeczny dowód słuszności, wzmocnienia emocjonalne i racjonalne) w praktyce lekarskiej.
9. Kulturowe podstawy życia społecznego – pojęcie kultury, składniki kultury, wpływ kultury na życie społeczne. Styl życia a zdrowie.
10. Choroba jako dewiacja społeczna.
11. Zróżnicowania i nierówności społeczne a zdrowie i choroba. Społeczne i zdrowotne skutki bezrobocia i ubóstwa. Czynniki społeczno-demograficzne jako determinanty zdrowia i choroby.
12. Podejście socjologiczne do uwarunkowań choroby. Przyczyny choroby w ujęciu socjologicznym. Choroba funkcjonalna. Medycyna psychospołeczna. Teoria polietiologii choroby.
13. Społeczne konsekwencje choroby i niepełnosprawności. Konsekwencje indywidualne, w rodzinie oraz relacjach pozarodzinnych.
14. Współczesne przemiany w podejściu do ludzi z chorobą, starych i umierających. Jakość życia osób przewlekle chorych, niepełnosprawnych oraz w starszym wieku.
15. Wsparcie społeczne i jego znaczenie w leczeniu i rehabilitacji. Wpływ wsparcia społ. na stan zdrowia fizycznego i psychicznego. Formy wsparcia społ. Otrzymywane a oczekiwane rodzaje i źródła wsparcia społ.
16. Szpital jako instytucja i jako organizacja formalna. Funkcje instytucji medycznych. Dysfunkcjonalność instytucji medycznych. Modele opieki medycznej.
17. Problematyka stosunku społecznego lekarz-pacjent. Modele relacji lekarz-pacjent. Społeczne uwarunkowania relacji lekarz-pacjent. Przyczyny i konsekwencje niezadowolienia z relacji lekarz-pacjent. Partnerski model relacji lekarz-pacjent. Najczęstsze bariery komunikacji lekarz – pacjent. Konflikt w roli i konflikt ról. Stres zawodowy i jego konsekwencje.

4.3 Przedmiotowe efekty kształcenia

kod	Student, który zaliczył przedmiot	Odniesienie do kierunkowych efektów kształcenia
w zakresie WIEDZY:		
W01	zna aktualny stan wiedzy na temat społecznego wymiaru zdrowia i choroby, wpływu środowiska społecznego (rodziny, sieci relacji społecznych) i nierówności społecznych na stan zdrowia oraz społeczno-kulturowych różnic i roli stresu społecznego w zachowaniach zdrowotnych i autodestrukcyjnych;	D.W1.
W02	zna formy przemocy, modele wyjaśniające przemoc w rodzinie i w instytucjach, społeczne uwarunkowania różnych form przemocy oraz rolę lekarza w jej rozpoznawaniu;	D.W2.
W03	rozumie znaczenie zdrowia, choroby, niepełnosprawności i starości w relacji do postaw społecznych, konsekwencje społeczne choroby i niepełnosprawności oraz bariery społeczno-kulturowe oraz zna aktualną koncepcję jakości życia uwarunkowaną stanem zdrowia;	D.W3.
W04	rozumie rolę rodziny w procesie leczenia;	D.W8.
W05	zna zasady pracy w grupie;	D.W15.
W06	rozumie kulturowe, etniczne i narodowe uwarunkowania zachowań ludzkich;	D.W16.
w zakresie UMIEJĘTNOŚCI:		
U01	uwzględni w procesie postępowania terapeutycznego subiektywne potrzeby i oczekiwania pacjenta wynikające z uwarunkowań społeczno-kulturowych;	D.U1.
U02	dostrzega oznaki zachowań antyzdrowotnych i autodestrukcyjnych i właściwie na nie reaguje;	D.U2.
U03	wybiera takie leczenie, które minimalizuje konsekwencje społeczne dla chorego;	D.U3.

4.4. Sposoby weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia

Efekty przedmiotowe (symbol)	Sposób weryfikacji (+/-)																							
	Egzamin ustny/pisemny*			Kolokwium*			Projekt*			Aktywność na zajęciach*			Praca własna*			Praca w grupie*			Inne (jakie?)* Obecność na zajęciach					
	Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć					
	W	C	...	W	C	...	W	C	...	W	C	...	W	C	...	W	C	...	W	C	...			
W01	+																							
W02	+																							
W03	+																							
U01	+																							
U02	+																							
U03	+																							

*niepotrzebne usunąć

4.5. Kryteria oceny stopnia osiągnięcia efektów kształcenia

– ocena końcowa będzie wystawiona na podstawie wyników testu

Forma zajęć	Ocena	Kryterium oceny
wykład (W)	3	Uzyskanie 61-68% łącznej liczby punktów możliwych do uzyskania
	3,5	Uzyskanie 69-76% łącznej liczby punktów możliwych do uzyskania
	4	Uzyskanie 77-84% łącznej liczby punktów możliwych do uzyskania
	4,5	Uzyskanie 85-92% łącznej liczby punktów możliwych do uzyskania
	5	Uzyskanie 93%-100% łącznej liczby punktów możliwych do uzyskania

5. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach dydaktycznych określonych w planie studiów (godz. kontaktowe)	15	15
- Udział w wykładach	15	15
- Udział w ćwiczeniach, konwersatoriach, laboratoriach itp.		
Udział w konsultacjach/ PRAKTYKACH		
Przygotowanie do egzaminu/udział w egzaminie, kolokwium zaliczeniowym itp.		
Inne		
Samodzielna praca studenta (godziny niekontaktowe)	10	10
Przygotowanie do wykładu	10	10
Przygotowanie do ćwiczeń, konwersatorium, laboratorium itp.		
Przygotowanie do egzaminu/kolokwium		
Zebranie materiałów do projektu, kwerenda internetowa		
Opracowanie prezentacji multimedialnej		
Inne		
Łączna liczba godzin	25	25
PUNKTY ECTS za przedmiot	1	1

Przyjmuję do realizacji (data i podpisy osób prowadzących przedmiot w danym roku akademickim)

.....